

Årsplan 2021 - 2022

Innhold

- 1 Praktisk info
- 2 Vi jobber i Fjelltun barnehage
- 3 Avdelingene

Rammeplanen om årsplan;

«Barnehagen skal utarbeide en årsplan. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis.»

«Årsplanen skal blant annet vise hvordan barnehagen arbeider med omsorg, lek, danning og læring. Her må også progresjon tydeliggjøres.»

Det skal synliggjøres hvordan barns og foreldres medvirkning bringes inn i planleggingsarbeidet og hvordan barnehagen vurderer sitt pedagogiske arbeid.»

- 4 Vårt verdigrunnlag
 - 4.1 Delaktighet og læring
 - 4.2 Demokrati
 - 4.3 De tre pedagogene
 - 4.4 Lek
 - 4.5 Små grupper - Atelieret – Hundrespråklighet- Fagområdene
- 5 Prosjekterende arbeidsmåte
- 6 Overganger
- 7 Pedagogisk dokumentasjon
- 8 Satsningsområder i 2021/2022
 - 5.1 Reggio Emilia inspirert nettverksarbeid
 - 5.2 Opp og frem utviklingsarbeid - Livsmestring og Helse
- 9 Mat og kosthold
- 10 Bursdager
- 11 Samarbeid
- 12 Tradisjoner

1. Praktisk info

VELKOMMEN TIL OSS PÅ FJELLTUN!

Fjelltun barnehage er en del av et sameie med Torvteigen barnehage. Sammen er vi Ålesund barnehager SA.

Barnehagene er foreldreeid, dvs at alle foreldrene eier andeler i barnehagen og at barnehagens styre består av foreldre og ansatte i de to barnehagene. Vårt økonomiske mål er å drive i balanse og alt eventuelt overskudd går tilbake til barna og barnehagene.

Kontaktinformasjon:

Styrer:

Marianne Sørensen Holmem

Telefon: 94086184

styrer@fjelltun-barnehage.no

Avdeling Rundskue (0-3):

Telefon: 94085372

avdelingrundskue@fjelltun-barnehage.no

Avdeling Lillesetra (3-6):

Telefon: 94086195

avdelinglillesetra@fjelltun-barnehage.no

Åpningstider:

Barnehagens åpningstid dette barnehageåret vil være
7.00 – 16.30

Om dere tar en fridag eller vil komme litt senere enn vanlig bør dere sende en melding, legge inn fridager i Kidplan eller ringe avdelingen, helst før kl.9 30. Det kan jo være at vi skal på tur denne dagen, og vil vite om vi skal vente på dere eller ikke.

Fjelltun barnehage ligger på Akslafjellet, byfjellet i Ålesund. Vi har naturen tett på oss, og dette preger hverdagen i barnehagen vår. Vi vil gjerne ønske foreldre og foresatte velkommen inn i vår barnehage, vi vil gi et godt pedagogisk tilbud til alle barn, og være en god og utviklende arbeidsplass for de ansatte.

En stor del av barnehagens identitet er vår nærhet til Aksla.

Vi har både egen **lavvo** og **gapahuk** i skogen som vi går til og dette er viktige deler av barnehagens uterom. Veiene hit er både varierte og spennende, og vi går i både stor og liten gruppe - vi kan leke her, vi kan lage mat på bål og vi passer på at det er fint her slik at også foreldre, naboer og turgåere kan bruke de på fritiden.

Det er viktig for oss å dele det gode vi har!

Ferieavvikling

- Barnehagen holder stengt 2 uker i juli. Sommeren 2022 blir disse i uke 28-29
- Vi sender ut ferielapper før jul, påske og sommerferier som dere foreldre svarer på. Med grunnlag i dette beregner vi hvor mange barn som vil være tilstede, og hvordan de ansatte kan avvikle sin ferie. Det er derfor viktig å presisere at disse lappene er bindende, da vi ikke vil være bemannet til å ta imot flere barn enn det som er avtalt på forhånd. I feriene samarbeider de to avdelingene og slår seg sammen til 1 avdeling. Om 2 barn eller færre melder seg på holder barnehagen stengt også denne uken.
- For høstferie og vinterferie oppfordrer vi de av dere som vet at barna skal ha noen dager fri om å gi beskjed til barnehagen om dette. Da kan de ansatte avspasere i tider der det ikke er så mange barn tilstede i barnehagen.

Foreldres rett til medvirkning:

Som barnehage er vi bundet av Barnehaeloven (2005) og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver (2017). I begge disse dokumentene presiseres det at både barn og foreldre har rett til medvirkning på barnehagehverdagen.

Vi ønsker å skape et tett samarbeid med dere foreldre der dere kan føle dere trygge og der dere kan komme med forslag for å gjøre barnehagen enda bedre. Dette kan være alt fra debatt rundt organiseringer, ukeplaner og barnesyn, til høytider dere føler vi burde markere eller forslag på temaer vi kan fordype oss i.

Foreldreråd og samarbeidsutvalg (SU)

Alle foreldrene i barnehagen utgjør foreldrerådet, og av disse velges 2 representanter som blir medlem i barnehagens samarbeidsutvalg. Disse velges under foreldremøtet hver høst. SU består videre av 2 ansattrepresentanter og selv om styrer kan delta på møter er denne ikke del av SU.

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Foreldrerådet skal bli forelagt saker som er viktige for foreldrenes forhold til barnehagen.

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget skal bli forelagt saker som er viktige for barnehagens innhold og virksomhet, og for forholdet til foreldrene. Samarbeidsutvalget skal fastsette barnehagens årsplan. Øvrige saker av viktighet er for eksempel forslag til budsjett eller driftsendringer.

Planleggingsdager 2021/2022

Barnehagen har [5 planleggingsdager i løpet av et år](#), da holder barnehagen stengt og dette utgjør barnas 4.ferieuke. Datoene for dette barnehageåret er:

- Fredag 17 September
- Tirsdag 5 oktober (felles prosjektdag ifbm utviklingsarbeid Ålesund kommune)
- Mandag 3 januar
- Fredag 27 mai

I tillegg kommer en ekstra kursdag, men dato er ikke satt enda.

Kidplan

Når barna begynner i barnehagen vil alle foreldre få innlogging til vårt digitale verktøy kidplan. Du kan velge å laste ned app'en eller logge deg inn gjennom barnehagens hjemmesider under fanen «min side» for å få tilgang.

Her kan man dele dokumenter mellom barnehage og hjem, melde fridager til barnehagen, velge samtykker på vegne av barnet, og om man ønsker kan man sette seg på kontaktliste som man deler med de andre foreldrene. Dette kan være fint ifbm barnebursdager eller å kunne avtale besøk med hverandre etter barnehagen.

Barnehagen bruker også kidplan til å dele litt bilder, men mye av barnas læring vil du se igjen gjennom å snakke med barna, i ukeplaner og i prosjektdokumentasjoner som henger på avdelingene. Ta gjerne en tur innom avdelingen for å se!

Styret i Ålesund Barnehager

Som forelder i barnehagen er man også eier av barnehagen. Barnehagens styre består av 3 foreldre fra Fjelltun, 3 foreldre fra Torvteigen og en ansattrepresentant fra begge barnehagene. Det avholdes styremøter ca 8-10 ganger per år etter behov, og nye medlemmer velges inn under årsmøte 1 gang i året.

Alle foreldre oppfordres til å engasjere seg i dette eierskapet og på den måten påvirke driften av barnehagene fra et eierperspektiv.

Huskeliste for klær og utstyr

Dette trenger barna hele året.

- Tynn parkdress/overtrekksbukse
- Varm fleece/ull genser og bukse for kalde dager
- Regntøy
- Støvler
- Vogn med egen pose/dyne/teppe (om barnet skal sove i barnehagen)
- Kosedyr, evt. smokk ved soving. (hvis barnet bruker det)

Det er fint om det hele året finnes to skift i inneklær-kurva i garderoben.

- Truser eller bodyer
- Sokker
- Strømpebukse eller tynn ullstillongs
- T-skjorte/tynn genser/tynn ulltrøye
- Bukser

Dette trenger barna spesielt om vinteren og høsten:

- Tykk lue og votter
- regnvotter
- vinterpose / ullteppe
- tykk parkdress
- Ekstra sett med ullgenser og ullstillongs

Dette trenger barnet spesielt om sommeren:

- Egen merket vannflaske
- Lett teppe til vognen
- Caps/Solhatt og evt. solbriller
- Solkrem
- Husk å smøre inn barnet med solkrem før de kommer til barnehagen, så smører vi et ekstra lag på ettermiddagen.
- Lette sommerklær; shorts, t-skjorte, tynn genser/bukse

Det er lurt å merke alle klær, vogn og utstyr til vognen, enten med tusj eller klistrelapp.

Sykdom:

Når barna begynner i barnehage er det normalt at de blir endel syk i starten. Dette nye stedet med så mange nye personer, introduserer en ny bakterieflora for de yngste.

På generelt grunnlag anbefaler både vi og norsk folkehelseinstitutt å ha en hel feberfri dag før barnet kommer tilbake i barnehagen ved sykdom for å redusere disse sykdomsperiodene. Denne dagen kan avgjøre om andre barn blir smittet og at dere ikke får sykdommen igjen ved en senere anledning. Ved oppkast og diare, som er en gjenganger på småbarnsavdelinger, er anbefalingen 48 timer uten symptomer før man returnerer til barnehagen.

Korona og beredskap gjennom trafikklysmodellen

Forhåpentligvis vil ikke koronapandemien påvirke dette barnehageåret på samme måte som tidligere pga mindre smitte og stor andel av vaksinerte i samfunnet.

Vi har i hele barnehageåret 2020-2021 vært på Gult nivå, men er forespeilet at vi fra høsten 2021 vil være tilbake på Grønt nivå. Barnehagen skal allikevel alltid ha beredskap til å kunne fort omstille oss til Gult/Rødt nivå i trafikklysmodellen utarbeidet av Folkehelseinstituttet og Utdanningsdirektoratet. Dere vil derfor bli spurt om å melde i kidplan om dere har arbeid av samfunnskritisk funksjon og få dokumentasjon fra arbeidsgiver på dette, da dette vil være viktig informasjon for barnehagen om vi blir satt på Rødt nivå.

Mer om disse inndelingene og oppdatert veileder for smittevern finner dere her:

<https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/sikkerhet-og-beredskap/informasjon-om-koronaviruset/smittevernveileder/veileder-om-smittevern-for-barnehager/>

Smittevernsarbeidet er basert på 3 hovedpunkt

1. Syke personer skal ikke være i barnehagen
2. God hygiene
3. Kontaktreduserende tiltak

Første regel i smittevernsveilederen er å holde barn og ansatte med sykdom hjemme. Da korona kan komme i mange ulike og diffuse former blant barn må vi være ekstra våkne, spesielt siden barna kan ha vanskelig for å forklare hvordan de har det. Symptomer, særlig hos barn, kan være milde og vanskelige å skille fra andre luftveisinfeksjoner. Det er først og fremst personer med symptomer som er smittsomme, og smittsomheten er størst idet symptomene oppstår.

Vi har derfor i samråd med foreldrene blitt enige om at ved alle nyoppståtte symptomer holdes barn og ansatte hjemme en dag for å vurdere tilstanden videre. Om man blir bedre i løpet av dagen så kommer man til barnehagen dagen etter, men ser heller an dagen hjemme enn i barnehagen for å unngå potensiell smitte.

Om det er mye smitte i samfunnet oppfordres alle til å teste seg umiddelbart ved nyoppståtte symptomer for å utelukke korona.

2. Vi jobber i Fjelltun barnehage

RUNDSKUE 2021 / 2022

Ingrid
Pedagogisk leder

Jertrud
Pedagogisk leder 50%

Rikke
Pedagogisk leder 60%

Aleksandra
Barne-
og ungdomsarbeider

Yesica
Assistent

Jasmin
Assistent

LILLESETRA 2021 / 2022

Elisabeth
Pedagogisk leder 80%

Stine
Pedagogisk leder

Svanhild
Barne- og ungdomsarbeider

Daniela
Assistent

Endre
Assistent

Ann Iren
Assistent (60%)

STYRER

Marianne

FAST VIKAR

Therese
Barne- og ungdomsarbeider

3.1 Avdeling Rundskue

Rundskue (0–3 år)

I år har vi til sammen 15 barn og 5 faste ansatte på avdelingen, der 2 av stillingene er pedagogiske ledere, fordelt på 3 pedagoger.

Aldersfordelingen blir slik:

1 åringer, født i 2020 6 barn

2 åringer, født i 2019 9 barn

På Rundskue er vi opptatte av å følge barnas interesser og behov, og jobber både i kortere og lengre prosjektperioder. Selv om mange kan tenke på 1-3 åringene som små ser vi de som kompetente barn med et tydelig kroppsspråk som vi intoner oss og lytter til. Vi lar barna styre mye av innholdet i prosjektene der vi planlegger ut ifra observasjoner av hva barna er nysgjerrige på. For å tilrettelegge for ro og fokuserte perioder deler vi oss inn i mindre grupper basert på alder, interesser og vennskap. Disse kan være både faste og mer spontane, og vi deler oss gjerne både på formiddag og etter soving.

Dagsrytme for Rundskue

7.00	Barnehagen åpner. Alle vasker hender når de kommer inn i barnehagen, og vi møtes på kjøkkenet for felles frokost med den andre avdelingen.
7.45	Avdeling Rundskue åpnes for frilek etter frokost
9.30	Vi deler oss i mindre grupper. Noen er inne, andre er ute, noen går en tur. Dette tilpasses barnegruppene og justeres gjennom året.
10/10.30	Bleieskift og håndvask
10-30/11	Vi spiser lunsj i puljer, de yngste først, så de eldste barna.
11/11.30	Sovetid i barnehagen, for de som trenger dette Innelek/utelek etter ønske etter hvert som barna våkner
13/13.30	Bleieskift og håndvask
13 -14.45	Frukttur, en liten gruppe går på tur og spiser frukta si i skogen. Variert innelek/utelek (atelier, bygging, klatring, lesing, kjøkkenlek mm)
16.30	Barnehagen stenger
Alle vasker hender når de går ifra barnehagen	

Vi i Fjelltnun barnehage er opptatt av at vi er et fellesskap, og har derfor en god kultur for å tenke en felles barnehage heller enn to separate avdelinger. Vi har felles åpning og stenging, felles frokost, mye besøk mellom avdelingene og i utetid og vi møtes på spiserommet til felles lunsj sammen. Dette gjør at barn og ansatte kjenner hverandre godt, på tvers av avdelingene.

Alle tidene er ca-tider, trenger vi mer tid til det ene eller det andre forsyver vi rutinene så lenge det trengs, men rekkefølgen er gjerne den samme.

3.2 Avdeling Lillesetra

Lillesetra (3-6 år)

I år har vi til sammen 24 barn og 4 faste ansatte, der 2 er pedagogiske ledere. I tillegg har vi 2 fulle stillinger som ekstra ressurser.

Aldersfordelingen blir slik:

3 åringer, født i 2018 7 barn

4 åringer, født i 2017 10 barn

5 åringer, født i 2016 6 barn

6 åringer, født i 2015 1 barn

På Lillesetra er barna blitt litt eldre og prosjektene kan derfor inneholde mer fordypning enn tidligere. Vi jobber mye med å skape progresjon for barna gjennom å observere og skape sammenhenger mellom turer, det vi leser, det vi undrer på, det vi oppdager i ateliertid og i leken. Vi starter hver dag med morgenmøte for alle barna der vi samler trådene i dagene og de store og små prosjektene vi jobber med. Herfra går vi veien videre sammen med barna basert på deres refleksjoner, undringer og interesser.

Dagsrytme for Lillesetra

7.00	Barnehagen åpner Alle vasker hender når de kommer inn i barnehagen, og vi møtes på kjøkkenet for felles frokost med den andre avdelingen. De som heller ønsker å leke kan gå inn på avdelingen
9.30	Barnemøte: Vi ønsker hverandre velkommen med sang, snakker om prosjekter og undringer vi har, deler oss i mindre grupper. I fokustiden er gjerne noen på tur, noen er ute, noen er på atelier eller på avdelingen. Aktiviteter og prosjekter varierer og justeres gjennom barnehageåret.
11 / 11.30	Vi spiser lunsj fra buffet på spiserommet/kjøkkenet. Håndvask både før og etter måltidet.
11.30	Dobesøk, håndvask og påkledning i mindre grupper for å unngå trengsel
12.00	Variert utelek / en gruppe kommer tilbake fra tur
14.00/14.30	Vi spiser fruktmåltid, enten inne eller ute. Håndvask både før og etter måltidet. Vi tar også et ekstra dobesøk rundt denne tiden Variert utelek / innelek (værforbehold og barnas dagsform)
16.30	Barnehagen stenger
Alle vasker hender når de går ifra barnehagen	

4. Vårt verdigrunnlag

4.1 Delaktighet og læring

Den italienske Reggio Emilia filosofiens holdning til barn og læring gir inspirasjon til oss. Denne måten å tenke om barn på, er forankret i en respekt for barnet. Barn er aktive, kompetente og ressurssterke individer med egen lyst og kraft til å lære, vokse og utvikle seg. Det er en viktig tanke hos oss at barnet skal være delaktig, og slik være med på å skape sin egen hverdag og kunnskap. Barnet er deltakende i egne læreprosesser, de eksperimenterer og undersøker sammen med andre barn og voksne.

Små barn virker på oss, og dette er noe vi må være oppmerksomme på. Selv om vi har en plan må vi alltid være vår for barnas innspill og tanker, det er disse som skal være utgangspunktet for våre planer, prosjekter og læringsprosesser. Men det barn lurer på er ikke alltid uttalt. For å tolke små barns uttrykk må man trene, senke tempoet og gi oss tid. Tid til å høre og se godt etter. Personalet må observere, dokumentere og ville forstå for å finne ut av dette. Vi må utvikle en lydhørhet overfor barna.

Barna skal møte inspirerende omgivelser og materialer, som gir dem gode muligheter til å undersøke og lære. Barn leker og utforsker hele tiden. De gjør seg erfaringer og ønsker å forstå seg selv og den verden de lever i.

4.2 Demokrati

Vi lever i et demokratisk land, og det har betydning at barna får demokratiske erfaringer allerede i barnehagen. Det handler om rett til å få delta, og til å bli hørt. Det handler også om en plikt for å ivareta hverandre, det er vårt demokrati – ikke mitt. Det handler om å la andre få slippe til, og å «høre til» i et sosialt fellesskap; «Å erfare demokrati som livsform».

Å skape en barnehage som bygger på demokrati og delaktighet, handler ikke om at alle kan få gjøre som de selv vil, men om å gi rom for å tenke fritt, og å respektere andres meninger. Om vi som pedagoger ikke tar ansvar for å gi barn muligheter for å uttrykke sine meninger, vil ikke barna kunne påvirke hverdagen sin.

Som barnehage er vi bundet av lovverk, og disse danner grunnlaget for de verdier, mål og innhold vi jobber etter.

Lov om barnehager

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

<http://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/>

4.3 De 3 pedagogene

Som i Reggio Emilia filosofien tenker vi på Fjelltun at det finnes tre pedagoger

Personalet som pedagog

- Personalet er nærværende og lyttende i samværet med barna. De utfordres i sin rolle og må utvikle den hver dag. Barn trenger voksne som er bevisste og sensitive og som har kunnskap om barn og barns lek.
- Personalet skal være undrende, nysgjerrige og reflektere sammen med barna over situasjoner som har skjedd, og hva man kan gjøre videre.
- Personalet skal organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek. De skal fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek, og erfare glede i lek. Personalet må innta ulike roller. Det kan være fra å skape trygghet og sammenheng til å gi utfordringer og inspirasjon til å utvikle seg.
- Barn trenger faste rammer og forutsigbarhet. Vi skal være tydelige, veiledende, engasjerte og planlegge for gode dager for barna.

Barna som pedagog

- Barn er aktive, kompetente og ressurssterke individer med en egen lyst og kraft til å lære, vokse og utvikle seg. Barna lærer av hverandres teorier og ideer, i lek og utforskning av omgivelsene.
- Mennesket lærer ikke bare med hodet, men med hele kroppen, med alle sansene. Barna ser, de lukter, lukker øynene og lytter, beveger seg i mange omgivelser, og slik lærer de om verden.
- Barna skal få lov til å gjøre seg ulike erfaringer, delta i smågrupper med felles lek, og slik få øye på seg selv og andre som kompetente og ressurssterke.
- Gode og nære relasjoner mellom barna, og mellom barn og voksne, har stor betydning for barns trivsel. Trivsel er viktig for læring og utvikling.

Det fysiske miljøet som pedagog

- Det fysiske miljøet støtter utforskning, nysgjerrighet, samarbeid og kommunikasjon.
- Barna skal møte inspirerende omgivelser og materiale, som gir dem gode muligheter til å undersøke og lære. Det fysiske miljøet må være tilrettelagt og spille på lag, slik at barnet blir kompetent i sitt eget miljø.
- «Å få klare selv» er viktig. Slik føler barna at de hører til, og er viktige i det sosiale fellesskapet. Det kan være ved å dekke på bordet, hente bleiene sine, være med på å rydde og lage det fint til den neste som kommer.
- Det skal være tilrettelagt og organisert for ulike møteplasser på barnas avdeling. Materialene på møteplassene skal skape undring, nysgjerrighet og ulike stemninger. Materialene skal være synlige og tilgjengelige, og variere ut fra barnegruppas interesser og behov.
- Barn har medvirkning og barnets stemme, interesser og spor skal vises i miljøet.

4.4 Lek

Helt fra barnet er nyfødt er det aktivt og utforskende i forhold til omgivelsene. I møter og samspill med andre mennesker skaper barnet grunnleggende holdninger til seg selv og andre.

Leken er en grunnleggende livs- og læringsform for barn og en trygg plass å utforske og bearbeide verden. Lek blir derfor betegnet som demokratiets vugge. Selv om mye læring kan lekes inn er dette ikke lekens hovedfunksjon. Vi tenker at leken har en stor verdi i seg selv, for i leken kjennes livsglede!

Leken gjenspeiler samfunnet og verden rundt oss, og den forteller oss noe om hva som opptar barna. I leken forhandler barna. De prøver ut sin makt og sine ferdigheter og dannes inn i fellesskapet og i vennskspsrelasjoner.

Barn lærer å forestille seg, ta andres perspektiv og uttrykke følelser og meninger i leken.

Hos oss har personalet et særlig ansvar for å observere, delta og bidra til at alle barn får oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek.

Personalet skal sammen med barna legge til rette det fysiske miljøet slik at det til enhver tid inspirerer til lek. Avdelingene er delt inn i soner for lek og aktiviteter. Disse endres når det er nødvendig gjennom året, i samarbeid med barna.

4.5

Smågrupper

Barn skal delta i smågrupper i løpet av dagen. Under måltidet, påkledningen, stell, lek, prosjekt, turer og aktivitet. Smågruppene gir oss mulighet til å være tett på, lytte og se hvert enkelt barn og den lille gruppen sammen. Det pedagogiske innholdet for enkeltbarnet og barnegruppa planlegges med bakgrunn i våre observasjoner/dokumentasjoner, barnas tanker og interesser og refleksjoner rundt dette.

Medlemmene i de ulike gruppene kan være både planlagte og mer spontane sammensetninger basert på alder, vennskap, interesser eller behov.

Å være i en liten gruppe gir barna større mulighet til å erfare at andre tenker ulikt en selv, bli inspirert og få erfaring med å inspirere andre med det de gjør og tenker.

Atelieret

I Reggio Emilia har atelieret en sentral plass i barnehagen.

På Fjelltun har vi derfor atelier på begge avdelingene og her har vi fokus på fordypning i hverdagsprosjekter og i lengre undringsprosjekter. Atelieret er åpen hele dagen, og her kan barna bruke det fritt til f.eks tegning, klipping, perling, liming, leire og studier med lupe/digitale verktøy mm. Vi ser at tilgjengelighet til enhver tid gjør at de skapende virksomhetene får en større plass i hverdagen.

Atelieret brukes også i smågrupper i forbindelse med prosjekt. Vi tenker at det er viktig at de ulike atelierene er tilpasset de ulike aldersgruppene og at disse viser tydelig progresjon i både material og innredning. Atelieret for ettåringene vil derfor se ulikt ut og inneholde ulikt materiale enn det som de eldste barna på Lillesetra har. Når vi jobber med ulike prosjekt er alltid atelieret en del av prosjektet, og en del av hundrespråkligheten. Det bidrar til at barna får gjøre på ulike måter, skape mening og forstå sammenhenger i livet.

Vi tenker også på hele barnehagen som et stort atelier, der undringen og utforskningen som kjennetegner ateliervirksomhet også skal være tilstede i de andre møteplassene på avdelingene.

«Hundrespråklighet»

Loris Malaguzzi, grunnleggeren av Reggio Emilia filosofien har en gang sagt; Et barn har hundre språk, men frarøves nittini. Han mente at i vår vestlige verden vektlegges det skrevne og det talte språket i for stor grad. For vi lærer ikke bare med hodet, vi snakker ikke bare med munnen, men med hele kroppen, med alle sansene våre.

Ved å gi rom for fordypning og skapende virksomhet bidrar vi til å utvikle barns hundre språk. Det må danses, løpes, males, synges, balanseres, klatres, bygges, knaes med leire, studeres med lupe, telles, føles, måles og luktes.

Barn er ulike. De er flinke til ulike ting, og liker ulike ting. Vi skal la barna få gjøre på mange ulike måter for slik å skape sammenheng og forståelse om verden.

De sju fagområdene i Rammeplanen

På Fjelltun barnehage jobber vi tverrfaglig med fagområdene gjennom små og store prosjekt i løpet av året. De er også med i hverdagsaktiviteter og vil vises igjen i ukeplaner, prosjektarbeid og dokumentasjoner. Arbeidet med fagområdene vil være preget av barnas interesser, tanker og ideer.

Fagområdene er:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

For mer om fagområdene viser vi til rammeplanen.

<http://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/>

5. Prosjekterende arbeidsmåte

I en PROSJEKTERENDE ARBEIDSMÅTE er utforskning, erfaring, sansing, varierte uttrykk, refleksjon og samspill viktig.

Denne arbeidsmåten er kompleks men avgjørende når vi skal jobbe Reggio Emilia inspirert. Det er en måte å tenke på, og hele tiden prøve å forstå. «Hva forteller barnet oss?» Barnas ideer, tanker og nysgjerrighet skal vise vei for læring. Personalet skal finne en balanse mellom å lytte, være nysgjerrig, organisere, inspirere og formidle.

Mennesker lærer gjennom å være aktive, og vi blir påvirket av og påvirker våre omgivelser. Dette er en relasjon, noe som foregår hele tiden og der alt er avhengig av hverandre. De **tre pedagogene** er gjensidig avhengig av hverandre. Gjennom en prosjekterende arbeidsmåte jobber vi tverrfaglig med **fagområdene** nevnt på side 8.

Hvert nytt barnehageår starter med OBSERVASJONSFOKUS.

Her ønsker personalet å se spesielt nøye etter hva barnas blikk er rettet mot. Hva interesserer barna seg for? Hvor møtes mange barn? Hvilke følger får ulike endringer i det fysiske miljøet? Hva tilbyr vi barna? Det personalet ser her får betydning for våre valg av tema for prosjekter gjennom året, og valg av retning for arbeidet.

Vi ønsker ikke at barna skal svare på våre spørsmål, men at de finner svar på sine egne.

I våre læringsprosesser er det viktig for oss å skape en delingskultur mellom barn, ansatte og foreldre. Ved å involvere hverandre får vi nye ideer, vi kan dele våre tanker og teorier og vi kan lytte til hverandres perspektiver. Vi tilrettelegger for en kollektiv læring både i de hverdagslige gjøremålene med barna, i samtaler rundt matbordet, på atelieret og under morgenmøtene våre. Vi bruker også avdelingsmøtene våre aktivt til å dele våre refleksjoner med utgangspunkt i dokumentasjoner.

6. Overganger

Starten på barnehagelivet er spennende for både barn og foreldre. Vi i barnehagen ønsker å ta imot både barn og foreldre på en god måte. Vi legger vekt på at barn er ulike, og trenger ulik oppfølging og tilnærming den første tiden i barnehagen. Alt er nytt! For noen er dette mer skremmende og utrygt enn det er for andre, og dette er naturlig.

Vi fordeler ikke barna mellom primærkontakter fra starten, men dette betyr ikke at nye barn og foresatte ikke vil bli ivaretatt. For barna er det på samme måte som for oss voksne. Vi føler oss trygge, og blir raskere kjent med noen. Det er noe med relasjonene, og det som oppstår i møtene med hverandre. Vi ønsker å være sensitive og følsomme overfor barnas signaler og heller observere hvem barnet føler seg tryggest på i starten. Disse signalene er for de minste uttrykt gjennom kroppsspråk, ord og lyder. Her må vi voksne ønske å forstå, og imøtekomme barna særlig i den første tiden i barnehagen, før de føler seg helt trygge.

Å begynne på ny avdeling kan også være utfordrende, og annerledes. Vi har mye åpne dører i barnehagen vår, og barna kan ganske fritt bevege seg mellom avdelingene. Det er positivt at barna både kjenner alle i personalet, rommene og de andre barna. Slik blir denne overgangen mindre. Særlig den siste våren på Rundskue, oppfordres 2-3 åringene til å komme til «storeavdelinga» for å bli bedre kjent, være med på morgenmøte eller leke med «storebarna».

Informasjon i overgangene har en viktig funksjon, for jo mer vi vet jo mindre trenger vi å bekymre oss for det ukjente. Vi tar derfor kontakt med alle nye i god tid før sommerferien og sender ut informasjon til nye barn før oppstart med både praktisk informasjon og litt om våre arbeidsmåter.

God kommunikasjon er noe vi verdsetter og noe som er essensielt i overganger, så om det er noe som skaper usikkerhet eller uklarhet oppfordrer vi både nye og gamle familier til å snakke med oss. Da kan vi snakke sammen og finne ut av det beste for barna i dialog med hverandre.

Overgang barnehage-skole

For å sikre best mulig overgang fra barnehagen til skolen har Ålesund kommune utarbeidet en egen prosedyre. Siste høsten får foreldrene informasjon om dette og det deles ut en brosjyre med informasjon på foreldremøtet på høsten.

Siste året i barnehagen deltar 5 åringene i «Turgruppa». Dette er vår «førskoleklubb».

Turgruppa har fast turdag en dag i uken, der bare de eldste barna er med. Vi går mye på tur, men på disse turene får barna større utfordringer. Det blir lengre turer, de smører matpakke selv og skriver på navn. Vi ønsker å følge opp barnas interesse for bokstaver, og aktiviteter som støtter forståelse for matematiske begreper. Vi driver ikke lese, skrive og regne opplæring, men personalet har en bevisst holdning til å snakke om, og gjøre matematikk i hverdagen. De siste årene har også turgruppa gått til byen og deltatt på vanntilvenning over 2 perioder på 8 uker på høst og 8 uker på våren. Her får man øve seg på å bli trygg i vann, og barna får en begynnende svømmeopplæring med kompetente instruktører fra Aaskl.

Turgruppa har som mål å ta turen til de skolene som førskolebarna skal begynne på. Siden de fleste sogner til Volsdalen skole drar vi litt oftere hit for å leke på uteområdet, og treffe barna som nå går i første klasse. Vi besøker også SFO på skolen. En tradisjon er at turgruppa overnatter i lavvoen vår før sommerferien, noe mange ser veldig frem til.

Innskriving er i januar, og skolene inviterer til en innskolingsdag nærmere sommeren.

Barnehagen overfører, med foreldrenes samtykke, informasjon til skolen dersom det er nødvendig for at barna skal få en god start i skolen.

Barna som har begynt i 1. klasse, er velkommen til å besøke oss gjennom året, og blir spesielt invitert til å være med på Høstmarsj, hvert år i oktober. Dette er en familietur som barnehagen arrangerer for alle barn og foreldre hvert år. Den går til plassen vår ved lavvoen, og her koker årets turgruppe suppe til alle.

7. Pedagogisk dokumentasjon

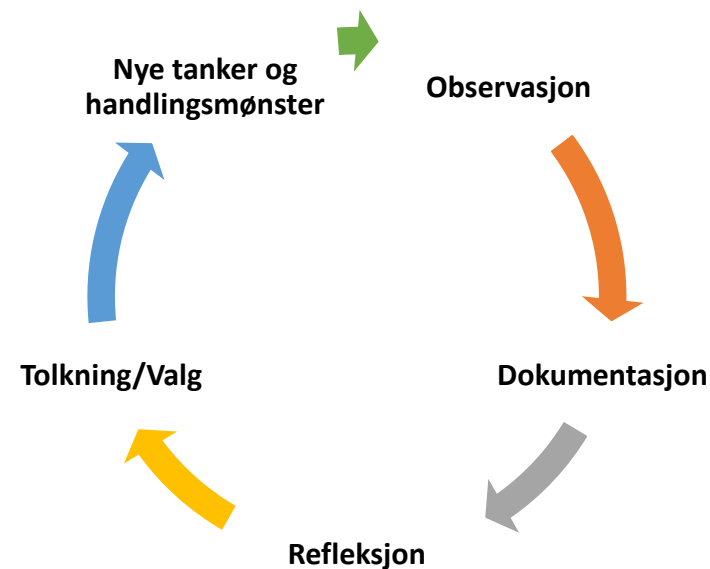
Pedagogisk dokumentasjon er en arbeidsmåte der vi gjør vårt pedagogiske arbeid synlig og åpen for tolkning, dialog, diskusjon og ny innsikt. Vi dokumenterer mye av hverdagen på Fjelltun gjennom bilder, filmsnutter, notater, praksisfortellinger og barnas konkrete arbeid, men ikke før disse blir studert og reflektert rundt kan vi kalle dokumentasjonene pedagogisk. Vi ser at ved å dele dokumentasjoner med hverandre gir vi et snitt av vår praksis som kan ha overføringsverdi til alle deler av dagen. Ved å snakke om noe konkret er det lettere å legge merke til detaljene i et samspill, i en læringsprosess, i en undring, i en relasjon, da vi unngår å forenkle virkeligheten gjennom kjappe oppsummeringer over hva som hendte. Ved å synliggjøre og beskrive vårt arbeid, våre tanker og intensjoner for hverandre, synliggjør vi mer av våre verdier i møtene med barna. Slik er arbeidsmåten kollegial og en evig sirkulær utviklingsdans der vi aldri vil bli ferdig utlært.

Vi har i de forrige barnehageårene hatt utviklingsarbeid der vi har jobbet for å implementere pedagogisk dokumentasjon som et fast verktøy for refleksjon. Vi har fokusert på møtevirksomheten der vi nå ser at pedagogisk dokumentasjon har fått en naturlig plass i både avdelingsmøter, personalmøter, planleggingsdager og foreldremøter. Vi har videre i utviklingsarbeidet jobbet med å synliggjøre barnas stemmer i dokumentasjonsprosessene og refleksjonsprosessene – hva tenker de om hverdagen sin? Hva syntes de om prosjektet? Hva ønsker de skal bli dokumentert?

Rammeplanen om dokumentasjon:

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten

I arbeidet med pedagogisk dokumentasjon har vi brukt støttemateriell fra utdanningsdirektoratet, og pedagogene har i tillegg deltatt på fordypningskurs med samme tema. For mer lesning kan dere selv ta en titt på støttematerialet her:

<https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/kvalitet-i-barnehagen/verktoy-for-kvalitetsarbeid/pedagogisk-dokumentasjon/>

8. Satsningsområder 2021/2022

8.1 Reggio Emilia inspirert nettverksarbeid

Sammen med Torvteigen og Trollhaugen barnehage jobber vi med felles satsningsområder gjennom vårt felles Reggio Emilia inspirerte-nettverk. Vi har i tidligere barnehageår samarbeidet tett gjennom felles styremøter, personalmøter, pedagogmøter, refleksjonsmøter og workshops, men pga korona har dette ikke vært så aktivt i det forrige barnehageåret. Vi vil derfor jobbe aktivt i dette barnehageåret for å få tilbake dette tette samarbeidet vi hadde tidligere. Vi ønsker videre å opprette kontakt med et annet Reggio Emilia inspirert nettverk i Ålesund som består av ytterligere 6 barnehager.

Det er også mulighet for at vi i Fjelltn barnehage skal delta i et forskningsprosjekt i regi av bla Høgskolen i Volda, med tett samarbeid med bla skoler og barnehager i Reggio Emilia. Prosjektet har fått navnet Hypatia og vil ha fokus på å oppdage og dele erfaringer som fremmer læringssituasjoner for både barn og ansatte i barnehager og skoler i Europa. Prosjektet er avhengig av finansiering fra Erasmus, og vi vil derfor vite mer om det blir gjennomføring i løpet av høsten. Samarbeidende institusjoner vil da potensielt være Coopselios (reggio Children), Università Degli Studi di Modena e Reggio Emilia, Universitat de Valencia, Università degli studi di Trieste og Universitetet i Budapest.

8.2 Opp og frem utviklingsarbeid – Livsmestring og Helse

I nye Ålesund kommune er barnehagene del av et stort felles utviklingsarbeid der målet er å implementere Rammeplanen del for del. På Fjelltn har vi i perioden 2018 – 2020 hatt fokus på progresjon og vurderings arbeid i barnehagen. Problemstillingspåstanden vår har vært «Refleksjon skaper vurdering og progresjon». I barnehageåret 2020/2021 har vi fordypet oss videre i vurderingsarbeidet med fokus på Digital Praksis. Her har problemstillingen vår vært «Hvor er barnas stemmer i våre powerpointer»

I neste barnehageår skal vi ha ekstra fokus på Livsmestring og helse, men her har vi enda ikke landet på en problemstilling vi skal jobbe etter. Vi ser at våre hundrespråklige og prosjekterende arbeidsmåter er forenlig med å skape trygge og gode barnehagedager fulle av livsmestring og helse, da vi opplever at alle får mulighet til å mestre, mene og undre seg sammen. Det at vi tenker tverrfaglig gjør at dette utviklingsarbeidet kan gå i mange ulike retninger, som kan være positivt for barnehagen som helhet. Vi er for eksempel opptatt av skogen som en helsefremmende aktør og kilde for både glede og mestring, kjøkkenet som en del av ateliervirksomheten, og ser også verdien i å utvikle et rikt tegnemiljø for at barna kan bedre uttrykke både tanker og følelser.

Mer informasjon rundt utviklingsarbeidet vil dere få utover høsten ved å snakke med oss, og se dere rundt på avdelingene, kanskje finner dere noen spor her.

Rammeplanen om Livsmestring og helse:

Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette.

Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser.

Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen. Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling.

Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

9. Mat og kosthold

I Fjelltun barnehage har vi fokus på et sunt kosthold. Foreldrene betaler matpenger, og barna får lunsjmåltid og fruktmåltid i barnehagen hver dag. Vi lager varmlunsj en dag i uka, og barna er med på å jobbe med dette. Vi har fokus på hjemmelaget mat av god kvalitet, og vi ønsker å ha et bærekraftig kosthold der så lite mat som mulig skal gå til spille. Vi dyrker egne grønnsaker som vi bruker i matlagingen, og opplever at dette gir maten en verdi. Barna gleder seg ekstra mye over å smake på ting som vi selv har fått til å gro i plantekassene våre.

I løpet av dette barnehageåret har vi ønske om å bygge både drivhus og nytt kjøkken, og da er det viktig for oss å bygge disse på en måte som gjør det mulig for barna og å bli delaktige. Vi anser kjøkkenet som en del av barnehagens atelier og vi ønsker at kjøkken, matlaging, spiring og dyrking skal brukes i både prosjektarbeid og andre sanselige læringssituasjoner gjennom hele året.

De barna som ikke spiser frokost hjemme, er velkommen til å spise frokost i barnehagen, men da må de ha med frokostmatpakke. Frokosten foregår på spiserommet, og er felles mellom begge avdelingene fra barnehagen åpner til ca kl 8.30. Etterhvert som barna er ferdige med å spise, kan de gå til avdelingene for å begynne med ulike aktiviteter.

Til lunsjmåltidet er barna delt i grupper. 1- åringene spiser først, og de andre barna spiser i mindre grupper etter dette. Når vi spiser i mindre grupper, blir det mer ro, og lettere for flere å delta i samtalen. De voksne er med på å skape ei god og nær stemning.

Barna deltar både i matlaging og pådekking. De går til buffeten, velger brød og pålegg, og så langt smittevernsregler tillater det smører barna på selv. Barna rydder kopp og asjett etter seg, og vasker av bordet slik at det blir hyggelig for de som kommer og skal spise etter dem.

Vi spiser også ofte i skogen, i bålhuset eller på «Plassen vår». Søppel tar vi bestandig med tilbake for sortering, og fokuserer på hvilke spor vi etterlater oss.

Rammeplanen om mat:

Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.

Personalet skal jobbe for at barna får innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid.

10. Bursdager

Når et barn har bursdag i Fjelltun barnehage lager vi krone, og har ei samling der vi tenner lys, synger bursdagssang og gjør ekstra stas på barnet. Dette blir gjort ulikt ut fra hvilken alder barna er i. Vi har en bursdagsvegg, der bilde av alle barna henger sammen med kalenderen vår. Når barnet har bursdag flytter bildet inn i bursdagshuset. I tillegg flagger vi utenfor barnehagen.

Vi lager smoothie, fruktsalat eller andre sunne alternativ, så det er ikke behov for å ta med noe ekstra hjemmefra. Dersom barnet skal invitere barn fra sin avdeling i bursdag hjemme, ber vi dere ha en dialog med personalet om hvem man inviterer. Man kan for eksempel velge alle som hører til i samme årskull, eller kanskje hele barnegruppa. Invitasjoner kan gjerne legges i barnas hyller, men da må ingen bli utestengt fra en «gruppe».

11. Samarbeid

Foreldresamarbeid

Barnehagetiden er en stor del av barndommen. Et tett og nært samarbeid med foreldrene er til det beste for hvert enkelt barn. Samarbeidet foregår på flere arenaer, og har ulike hensikt.

Foreldresamtaler:

- For nye foreldre, ved oppstart
- Vår og høst
- Ved behov meldt fra barnehagen eller fra foreldrene

Foreldremøter:

Felles foreldremøte i september
SU arrangerer etter foreldrenes ønske et faglig foreldremøte

Arrangement for foreldre og barn:

- Høstmarsj
- Luciafrokokost
- Påskefrokokost
- Sommerfest med utstilling

To ganger per år deltar alle foreldre på dugnad i barnehagen. Dette skjer på ettermiddagstid. Foreldrene har egen dugnadsgruppe som organiserer dette, med støtte fra de ansatte.

Informasjon:

På veggen i garderoben
Ukeplan sendes ut hver fredag for kommende uke
Informasjon på epost

Muntlig i hente- og bringesituasjonen:

Fra ansatte til foreldre, og fra foreldre til ansatte. Ved å dele opplevelser, skapes en nærmere forståelse og sammenheng i barnets liv.

Rammeplanen om samarbeid:

Barnehagen skal i samarbeid og nær forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling (...)

Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål (...) foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå, gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Eksterne samarbeidspartnere

Vi samarbeider med andre tjenester og institusjoner i Ålesund kommune.

Blant andre;

- Helsestasjon
- Logoped
- Fysioterapeut
- Ergoterapeut
- Barnevern
- Ressursbasen
- PPT

Vi er med i et Reggio Emilia nettverk sammen med Trollhaugen og Torvteigen barnehage. Disse, sammen med Borgundveien barnehage er også prosjektgruppen vår for utviklingsarbeidene i regi av Nye Ålesund kommune.

12. Tradisjoner

I Fjelltun barnehage er vi opptatt av at vår pedagogikk alltid skal være i endring, men vi verdsetter samtidig noen faste tradisjoner som blir våre holdepunkter i løpet av året.

August

Vi ønsker barn og foreldre velkommen til nytt barnehageår!

Oppstartsamtaler nye barn

OBSERVASJONSFOKUS

Hva er barnas blikk rettet mot?

Arbeid med det fysiske miljøet med bakgrunn i observasjoner

September

Planleggingsdag

Dugnad høst

Foreldremøte

OBSERVASJONSFOKUS

Hva kan undersøkes videre?

Start prosjektperiode

Oktober

Planleggingsdag i regi av Ålesund kommune

Høstmarsj for barn og foreldre en ettermiddag til Lavvoen vår

Prosjekter / utforsking

November

Foreldresamtaler

Prosjekter / utforsking

Desember

Luciamarkering ute på ettermiddagen for barn og foreldre

Juleforberedelser, adventslys og kalender, nissefest for barna

Januar

Planleggingsdag

Nye observasjoner til nye prosjekter?

Prosjekt / utforsking

Februar

Vi markerer: samefolkets dag og kinesisk nyttår

Karneval (vi ansiktsmaler oss, så ingen kostyme trengs)

Prosjekter / utforsking

Mars

Såing og forberedelse av kjøkkenhage

Prosjekt / utforsking

April

Påskefrokost for barn og foreldre

Foreldresamtaler ved behov

Prosjekter / utforsking

Arbeid med kjøkkenhage fortsetter

Mai

Dugnad vår

Planleggingsdag

Vi markerer 17 mai

Vi avslutter våre prosjekter og ferdigstiller dokumentasjonshefter

Juni

Sommerfest i samarbeid med SU

Utstilling av prosjektdokumentasjoner og arbeid fra året som har gått

Turgruppa går til Sukkertoppen

Turgruppa overnatter i Lavvoen

Juli

Ferietid – barnehagen holder stengt i uke 28 og 29

Sommerbarnehage der avdelingene slås sammen

I tillegg markerer vi 1d, men her varierer datoene for hvert år.

Den femte planleggingsdagen er ikke datofestet, info om denne kommer i god tid på mail til alle foreldre.